

Lapsen oppimisen tuki vuorohoidossa 2 op

Kaisu Peltoperä, KT, vo, tutkijatohtori, JYU

Sari Lipponen, KM, veo, yliopistonopettaja, JYU

Timo Hintikka, KM, vo, lehtori, Jamk

Lapsen oppimisen tuki vuorohoidossa 2 op

Hyvät käytännöt - koonti

Sisällöt:

- Koulutusosion kuvaus
- Koulutuksen tuotokset
- Koulutuksen vaikuttavuus työyhteisöön
- Yhteenvedoa ennakkotehtävästä
- Koontia kehittämistehtävistä – aiheet ja käytännöt

Hyvät käytännöt koonti on tehty koulutukseen osallistujien oppimistehtävistä ja webinaarissa käydyistä keskusteluista. Yhteenvedon koonti – Kaisu Peltoperä, Timo Hintikka 2025

Lapsen oppimisen tuki vuorohoidossa 2 op

Koulutusosion kuvaus:

Koulutus oli kolmas osio **Hyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen vuorohoidossa** -koulutushanketta. Koulutuksen **tavoitteena** oli, että koulutuksen jälkeen osallistuja tietää, kuinka tukea lapsen oppimista ja tuntee kolmitasoisen tuen malliin varhaiskasvatuskontekstissa. **Sisällöissä** perehdyttiin lapsen kehityksen ja oppimisen tukeen, tuen eri tasoihin ja muotoihin sekä niiden toteuttamiseen epätyypillisinä varhaiskasvatusaikoina.

Koulutus sisälsi kaksi webinaaripäivää, ohjattua ja tuettua verkko-oppimista sekä omaan työhön liittyviä ja työyhteisöä aktivoivia oppimis- ja kehittämistehtäviä. Lisäksi kouluttajat tarjosivat mahdollisuuden henkilökohtaiseen ohjaukseen webinaaripäivien välillä. Webinaarit sisälsivät kouluttajien alustuksia koulutuksen teemoista, pienryhmäkeskusteluja sekä ennako- ja kehittämistehtävien esittelyjä.

Lapsen oppimisen tuki vuorohoidossa 2 op - Koulutuksen tuotokset

- Kurssin tuotokset koostuivat kouluttajien luentomateriaaleista, materiaaleista verkkoympäristössä, webinaaripäivien aikana yhdessä tuotetuista materiaaleista sekä osallistujien kehittämistehtävistä. Verkkomateriaali rakentui erilaisista dokumenteista kuten tutkimusartikkeleista, tukimateriaalista, linkeistä ja osallistujien tuottamasta materiaalista, jotka olivat koulutukseen liittyviä tehtäviä ja webinaareissa yhteistoiminnallisesti tehtyjä yhteenvetoja koulutuksen teemoista.
- **Ennakkotehtävänä** 1. webinaarin osallistujille oli pohtia seuraavia kysymyksiä:
  - Miten lapsen tuen toteuttaminen liittyy minun työhön?
  - Millainen rooli minulla on tuen toteuttamisessa?
  - Mitä minä voin tehdä, jotta lapsen tuki toteutuu vuorohoidossa eri varhaiskasvatusaikoina?
  - Miten vuorohoidon erityispiirteet haastavat ja mahdollistavat tuen toteutumista?
- Toiseen webinaariin osallistujat tekivät **kehittämistehtävän valitsemastaan kurssiin liittyvästä aiheesta.**

Lapsen oppimisen tuki vuorohoidossa 2 op

Koulutuksen vaikuttavuus työyhteisöön

- Koulutukseen sisältyi omaa työyhteisöä aktivoiva kehittämistehtävä, jolla saatiin työyhteisö mukaan kehittämistyöhön. Osallistujat toivat webinaarissa esiin, miten ovat työstäneet kehittämistehtävää työyhteisössä ja/tai omassa tiimissä. Koulutuksen aihe liittyi vahvasti tiimityön kehittämiseen ja vähintään osallistujan oman tiimin osallistumista kehittämistyöhön.
- Webinaareissa koottiin hyviä käytäntöjä opintojakson aihepiireistä, jotka jaettiin osallistujille hyödynnettäviksi omissa työyhteisöissään. Keskeisessä roolissa oli myös vertaisoppiminen ja kokemusten sekä hyvien käytänteiden jakamien osallistujien kesken.

Lapsen oppimisen tuki vuorohoidossa 2 op - yhteenvedoa 1. webinaarista ennakkotehtävän ja ryhmäkeskusteluiden pohjalta

Koontia kehittämistehtävistä – Kehittämistehtävän aiheet

- Koritehtävät, 4-5-vuotiaiden ryhmässä
- Lasten (alle 3-v) ja kasvattajien kuvat päiväkodin eteiseen
- Viikonloppuihin suunniteltua, ohjattua toimintaa
- Lukupussi viikonloppuihin
- Tuen toteuttaminen vuorohoidossa
- Päiväkodin johtajan ja erityisopettajan yhteinen työtunti JA hoitajien keskinäinen tapaaminen 2 kertaa vuodessa
- Tiedonsiirto JA kuvien käyttö illoissa ja viikonlopuissa
- Alle 3-v tunnetaidot
- Toimintamateriaalia iltoihin ja viikonloppuihin
- Lasten tukitoimien toteutuminen vuorohoidossa 24/7
- Kuvatuki päiväryhmästä iltaryhmään siirryttäessä

Koontia kehittämistehtävistä – Koontia ja Hyvät käytännöt

- Yhtenäisiä käytänteitä omasta ryhmästä vuorohoitoon (kuvatuki, reissuvihko ym.)
- Tiedonsiirto vuoroon lapsista (lähettävä ryhmä vastuussa tiedonsiirrosta, talon/tiimin palavereista muistiot, kuittaus kun on luettu, ”minivasu” / kirjattu tiivistelmä lapsesta vuoroihin
- Kuka tukea ja pedagogiikkaa toteuttaa
- Miten saadaan kaikki sitoutumaan samoihin toimintatapoihin
- Kehittämistä auttaa kun nähdään uuden toimintatavan hyöty käytännössä

Lapsen oppimisen tuki vuorohoidossa 2 op - yhteenvetoa 2. webinaarista ryhmäkeskusteluiden pohjalta

VASU-keskusteluun valmistava lomake kotiin huoltajille ja yhdessä täytettäväksi lasten kanssa.

Lasten havainnointi

Lapsen haastattelulomake

Aloituskeskustelulomake / Perustietolomake

Lapsen haastattelu

Kauden alussa vanheimpainiillassa kerättiin toiveita kauden toiminnasta. Ne otettiin ylös ja laitettiin vasu-seinälle esille. Kauden mittaan toteutettu näitä.

KESY-haastattelu

Miten lapsen ja vanhemman osallisuus suunnitelman laatimiseen huomioidaan teidän yksikössä?

Lasten haastattelu ennen vasu-keskustelua kuvatuen avulla

Kysytään vanhempien toiveita.

Havainnointien ylöskirjaus systemaattista ja sovittua.

Sähköisesti koko tiimin saatavilla

Ennen ja jälkeen VASU-keskustelun käydään lapsen asiat läpi tiimipalaverissa

Kooste vasuista / minivasut

Tiimit tärkeitä tiedonjako paikkoja.

Ajan löytyminen vasujen lukemiselle hankalaa

Miten teidän yksikössä huolehditaan siitä, että jokainen lapsen kanssa työskentelevä on perehtynyt lapselle tehtyyn suunnitelmaan?

minivasut: helppo lukea ns. tiivistelmä

työntekijän pitää myös itse huolehtia, että ottaa ajan vasuille

Tuntuu, että kaikkia ei edes kiinnosta ottaa aikaa vasujen lukemiselle, jos sille olisi mahdollisuus.

Vuorohoidon lapsille oma kansio, josta heidän kanssa vuoroja tekevä työntekijä voi lukea tieoja lapsesta.

Jokaiselle pyritään mahdollistamaan aika vasujen lukemiselle

Lukukuittaus josta näkee onko minivasut luettu.

Lapsen oppimisen tuki vuorohoidossa 2 op - yhteenvetoa 2. webinaarista ryhmäkeskusteluiden pohjalta

Näkee paljon erilaisia kirjoitus tapoja

Pedagogisessa kirjaamisessa itse on päässyt jo hyvälle tasolle, hyvää muistutusta koko alustus

Erilaisia tapoja kirjata on edelleen paljon

Miten ilmaistaan vasussa hoidollisen tuen tarve ilman diagnoosia. Esim. synnytyksessä tapahtuneet komplikaatiot mietityttää.

Millaisia ajatuksia pedagogisesta kirjoittamisesta heräsi alustuksen pohjalta?

Kokretian tärkeys kirjaamisessa.

Tavotteita on välillä tosi monta

arviointi todella tärkeää!

Kuvatuki ja lapsen itsearviointimateriaali apuna.

Aina lähdetään liikkeelle siitä, että toiminnassa huomioidaan lapsen mielenkiinnon kohteet ja vahvuudet

kiinnostusten kohteiden kautta oppimaan uutta

Ensin - sitten toimintamallin käyttö; ensin tehdään harjoitteet, jotka eivät ole niin mielekkäitä, sitten pääsee rakentamaan legoilla

Miten lapsen vahvuudet huomioidaan tuen suunnittelussa?

Vahvuuksien ylläpitäminen tärkeää

Havainnoinnin tärkeys arjessa ja vahvuuksien poimiminen toimintaan.

Tuki suunnitellaan vahvuuksien kautta. Mielenkiinnonkohteiden mukainen toiminta motivoi harjoitteluun.

Leikkiympäristön, sekä toiminnan suunnittelu lasten kiinnostusten kohteiden pohjalta. Ja myös arviointi ja kehittäminen.

Lapsen kuunteleminen ja kuuleminen erityisesti isompien kanssa.

Lastenhoitajilta (jotka tekevät enemmän iltaa/viikonloppua) saa todellakin kattavaa tietoa esim. lasten vahvuuksista. Tiimin kanssa tehtävän yhteistyön tärkeys korostuu!

jamk | Jyväskylän ammattikorkeakoulu
University of Applied Sciences